Рег. № 93-3-897/02.11.2026

Информационен бюлетин м. октомври 2026 г.

Законодателство, политики и актуална информация по агрохранителната верига
за периода 1 – 31 октомври 2026 г.

Съдържание

I. *Европейско законодателство за месец октомври 2026 г., публикувано в Официалния вестник на Европейския съюз*

II. *Нормативни документи в областта на храните - актуална информация*

III. *Друга актуална информация*

IV. *Събития и участия*

I. Европейско законодателство за месец октомври 2026 г., публикувано в Официалния вестник на Европейския съюз

Безопасност на храните

- **Регламент (ЕС) 2026/2289 на Комисията** от 15 октомври 2026 година за изменение на приложение II към Регламент (ЕО) № 396/2005 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на максимално допустимите граници на остатъчни вещества от ацехиноцил, делтаметрин, додин, малеинов хидразид, пиноксаден и протиоконазол във или върху определени продукти;
  https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202602289

- **Регламент (ЕС) 2026/2299 на Комисията** от 15 октомври 2026 година за изменение на приложения II и III към Регламент (ЕО) № 396/2005 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на максимално допустимите граници на остатъчни вещества от дифеноконазол във или върху определени продукти;
  https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202602299

- **Регламент (ЕС) 2026/2298 на Комисията** от 16 октомври 2026 година за изменение на приложение II към Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета и на приложението към Регламент (ЕС) № 231/2012 на Комисията по отношение на употребата на курдлан;
  https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202602298

- **Регламент (ЕС) 2026/2309 на Комисията** от 16 октомври 2026 година за изменение на приложението към Регламент (ЕС) № 231/2012 за определяне на спецификации на добавките в храните, включени в списъците в приложения II и III към Регламент (ЕО) №

1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета, по отношение на спецификациите на ензимно получени стевиолови гликозиди, така че да включват ребаудиозид M, получен чрез ензимно превръщане на високо пречистен ребаудиозид A от екстракт от листа на стевия (E 960c (ii)) с използване на генетично модифицирани дрожди *K. phaffii* CGMCC 7539;
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202602309

- **Препоръка (ЕС) 2026/2329 на Комисията** от 21 октомври 2026 година относно мониторинга на наличието на N-нитрозамини в храните;
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202602329

- **Препоръка (ЕС) 2026/2335 на Комисията** от 21 октомври 2026 година относно мониторинга на наличието на хлорирани парафини в храните;
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202602335

- **ПОПРАВКА на Регламент (ЕС) 2025/666 на Комисията** от 4 април 2025 година за изменение на приложение II и приложение III към Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на употребата на натриева карбоксиметил целулоза, целулозна гума (E 466) и на приложението към Регламент (ЕС) № 231/2012 на Комисията по отношение на спецификациите на целулоза (E 460), метил целулоза (E 461), етил целулоза (E 462), хидроксипропил целулоза (E 463), хидроксипропил метил целулоза (E 464), етил метил целулоза (E 465), натриева карбоксиметил целулоза, целулозна гума (E 466), напречно свързана натриева карбоксиметил целулоза, напречно свързана целулозна гума (E 468) и ензимно хидролизирана карбоксиметил целулоза (E 469).
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202500666

Здравеопазване на животните

- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2026/2120 на Комисията** от 24 септември 2026 година за разрешаване на употребата на тинктура от лавандула от *Lavandula angustifolia Mill.* като фуражна добавка за всички видове животни и за изтегляне на тинктурата от лавандула от *Lavandula angustifolia* × *L. latifolia* като фуражна добавка за всички видове животни;

http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2026/2120/oj

- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2026/2129 на Комисията** от 24 септември 2026 година за подновяване на разрешението за употреба на L-цистеин хидрохлорид монохидрат като фуражна добавка за всички видове животни и за отмяна на Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2306;
  http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2026/2129/oj

- **Решение за изпълнение (ЕС) 2026/2187 на Комисията** от 24 септември 2026 година за изменение на приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2023/2447 относно спешните мерки във връзка с огнищата на високопатогенна инфлуенца по птиците в някои държави членки;
  http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2026/2187/oj

- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2026/2158 на Комисията** от 28 септември 2026 година за разрешаване на употребата на етерично масло от пъпки на карамфилово дърво, етерично масло от листа на карамфилово дърво и богата на бета-кариофилен фракция на етерично масло от листа на карамфилово дърво от *Syzygium aromaticum (L.) Merr. & L.M. Perry к*ато фуражни добавки за всички видове животни;
  http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2026/2158/oj

- **Решение за изпълнение (ЕС) 2026/2186 на Комисията** от 24 септември 2026 година за изменение на приложенията към Решение за изпълнение (ЕС) 2025/1582 относно някои спешни мерки във връзка с инфекция с вируса на заразния нодуларен дерматит в Италия;
  http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2026/2186/oj

- **Решение за изпълнение (ЕС) 2026/2207 на Комисията** от 28 септември 2026 година за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2025/1160 относно определени спешни мерки във връзка с шарката по овцете и шарката по козите в България;
  http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2026/2207/oj

- **Решение за изпълнение (ЕС) 2026/2215 на Комисията** от 28 септември 2026 година за изменение на приложение II към Решение за изпълнение (ЕС) 2025/1708 относно някои спешни мерки във връзка с инфекция с вируса на заразния нодуларен дерматит във Франция;

http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2026/2215/oj

- **Решение за изпълнение (ЕС) 2026/2216 на Комисията** от 28 септември 2026 година за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2026/582 относно определени спешни мерки във връзка със случаите на шап в Кипър;
  http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2026/2216/oj

- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2026/2188 на Комисията** от 1 октомври 2026 година за изменение на приложения II и IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 по отношение на вписванията за Египет, Обединеното кралство и Уругвай в списъците на третите държави или територии, или зони от тях, от които е разрешено въвеждането в Съюза на пратки с определени копитни животни и определени категории еднокопитни животни;
  http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2026/2188/oj

- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2026/2220 на Комисията** от 1 октомври 2026 година за изменение на приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/594 за определяне на специални мерки за контрол на болестта във връзка с африканската чума по свинете;
  http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2026/2220/oj

- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2026/2227 на Комисията** от 1 октомври 2026 година за изменение на приложения V и XIV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 по отношение на вписванията за Канада и Съединените щати в списъците на трети държави, територии или зони от тях, от които е разрешено въвеждането в Съюза на пратки с домашни птици, зародишни продукти от домашни птици и прясно месо от домашни птици и пернат дивеч;
  http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2026/2227/oj

- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2026/2238 на Комисията** от 2 октомври 2026 година за изменение на приложения XIII и XV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 по отношение на вписванията за Намибия в списъците на трети държави или територии, или зони от тях, от които е разрешено въвеждането в Съюза на пратки с прясно месо и месни продукти от някои копитни животни;
  http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2026/2238/oj

- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2026/2268 на Комисията** от 7 октомври 2026 година за изменение на приложения V и XIV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 по отношение на вписванията за Канада, Обединеното кралство и Съединените щати в списъците на трети държави, територии или зони от тях, от които е разрешено въвеждането в Съюза на пратки с домашни птици и зародишни продукти от домашни птици, както и с прясно месо от домашни птици и пернат дивеч;
  http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2026/2268/oj

- **Решение за изпълнение (ЕС) 2026/2295 на Комисията** от 9 октомври 2026 година за изменение на приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2023/2447 относно спешните мерки във връзка с огнищата на високопатогенна инфлуенца по птиците в някои държави членки;
  http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2026/2295/oj

- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2026/2228 на Комисията** от 14 октомври 2026 година за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/405 по отношение на списъците на трети държави или региони от тях, от които е разрешено въвеждането в Съюза на пратки с определени животни и стоки, предназначени за консумация от човека, в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета;
  http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2026/2228/oj

- **Решение за изпълнение (ЕС) 2026/2321 на Комисията** от 14 октомври 2026 година за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2026/1108 относно определени спешни мерки във връзка с шарката по овцете и шарката по козите в Румъния;
  http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2026/2321/oj

- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2026/2328 на Комисията** от 14 октомври 2026 година за изменение на приложения V и XIV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 по отношение на вписванията за Канада и Съединените щати в списъците на трети държави, територии или зони от тях, от които е разрешено въвеждането в Съюза на пратки с домашни птици, зародишни продукти от домашни птици и прясно месо от домашни птици и пернат дивеч;
  http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2026/2328/oj

- **Препоръка (ЕС) 2026/2297 на Комисията** от 16 октомври 2026 година относно наблюдението на нитратите и нитритите във фуражите и предотвратяването на наличието на нитрати и нитрити в някои фуражни суровини;
  http://data.europa.eu/eli/reco/2026/2297/oj

- **Препоръка (ЕС) 2026/2353 на Комисията** от 16 октомври 2026 година относно наблюдението на наличието на хинолизидинови алкалоиди в лупината и фуражите, получени от лупина;
  http://data.europa.eu/eli/reco/2026/2353/oj

- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2026/2371 на Комисията** от 22 октомври 2026 година за изменение на приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/594 за определяне на специални мерки за контрол на болестта във връзка с африканската чума по свинете;
  http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2026/2371/oj

Здраве на растенията и продукти за растителна защита

- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2026/2340 на Комисията** от 22 октомври 2026 година за неодобряване на разширяването на употребата на *Urtica* spp. като основно вещество в съответствие с Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно пускането на пазара на продукти за растителна защита;
  https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=OJ:L_202602340

- **Директива за изпълнение (ЕС) 2026/2250 на Комисията** от 12 октомври 2026 година за изменение на Директива за изпълнение 2014/21/ЕС по отношение на производството на предбазов посадъчен материал от картофи от същински семена от сортове картофи, размножавани чрез семена, и приложение III към Директива 2002/56/ЕО на Съвета по отношение на изискванията за етикетиране на посадъчен материал от картофи;
  https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=OJ:L_202602250

- **Регламент (ЕС) 2026/2299 на Комисията** от 15 октомври 2026 година за изменение на приложения II и III към Регламент (ЕО) № 396/2005 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на максимално допустимите граници на остатъчни вещества от дифеноконазол във или върху определени продукти.
  https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=OJ:L_202602299

II. Нормативни документи в областта на храните – актуална информация

Подзаконови нормативни актове

с правни основания в законодателството регулиращо дейността на агрохранителната верига (Закон за храните и Закон за управление на агрохранителната верига), издавани от министъра на земеделието и храните или Министерски съвет, на които вносител е Министерство на земеделието и храните

/информация, актуална към м. октомври 2026 г./

	Нормативен акт/проект на нормативен акт	Статус	Причина или правно основание и орган, който го издава/приема	Предходен нормативен акт, който се отменя
	НАРЕДБИ			
1.	Наредба № 2 от 2021 г. за специфичните изисквания към безопасността и качеството на храните, предлагани в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, както и към храни, предлагани при организирани мероприятия за деца и ученици (обн., ДВ, бр. 8 от 2021 г., изм. и доп., бр. 84 от 2024 г.)	В сила	Министър на земеделието, храните и горите Член 7, ал. 3 от ЗХ	Наредба № 8 от 2018 г. за специфичните изисквания към безопасността и качеството на храните, предлагани в детските заведения, училищните столове и обектите за търговия на дребно на територията на училищата и на детските заведения, както и към храни, предлагани при организирани мероприятия за деца и ученици (обн., ДВ, бр. 104 от 2018 г.)
2.	Наредба за специфичните изисквания за извършване на хранително банкиране и контрола върху тази дейност, приета с Постановление № 26 на Министерския съвет от 2021 г. (обн., ДВ, бр. 10 от 2021 г.)	В сила	Министерски съвет Член 108 от ЗХ и чл. 7а от ЗНА	Нова наредба
3.	Наредба № 7 от 2021 г. за условията и реда за издаване на стикер за удостоверяване регистрацията на превозните средства за транспортиране на храни (обн., ДВ, бр. 17 от 2021 г.)	В сила	Министър на земеделието, храните и горите Член 51, ал. 2 от ЗХ	Нова наредба
4.	Наредба за предоставянето на информация на потребителите за храните, приета с Постановление № 97 на Министерския съвет от 2021 г. (обн., ДВ, бр. 25 от 2021 г., изм.,	В сила	Министерски съвет Член 19 от ЗХ	Наредба за изискванията за етикетирането и представянето на храните приета с Постановление № 383 на Министерския съвет от 2014 г. (обн., ДВ, бр. 102 от 2014 г.)

	бр. 35 от 2025 г. и бр. 62 от 2026 г.)			
5.	Наредба за изискванията към бързо замразените храни, приета с Постановление № 111 на Министерския съвет от 2021 г. (обн., ДВ, бр. 26 от 2021 г., изм., бр. 35 от 2025 г.)	В сила	Министерски съвет Член 5 от ЗХ	Наредба за изискванията към бързо замразените храни, приета с Постановление № 273 на Министерския съвет от 2002 г. (обн., ДВ, бр. 114 от 2002 г.)
6.	Наредба за изискванията към някои частично или напълно дехидратирани млека, предназначени за консумация от човека, приета с Постановление № 170 от 2021 г. (обн., ДВ, бр. 35 от 2021 г., изм. и доп., бр. 35 от 2025 г.)	В сила	Министерски съвет Член 5 от ЗХ	Наредба за изискванията към някои частично или напълно дехидратирани млека, предназначени за консумация от човека, приета с Постановление № 10 от 2004 г. (обн., ДВ, бр. 8 от 2004 г.)
7.	Наредба № 10 от 2021 г. за специфичните изисквания към производството на храни от животински произход в кланични пунктове (обн., ДВ, бр. 36 от 2021 г.). *Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 10 от 2021 г. за специфичните изисквания към производството на храни от животински произход в кланични пунктове*	В сила *Изготвен проект на наредба за изменение и допълнение*	Министър на земеделието, храните и горите Член 7, ал. 1 от ЗХ *Усъвършенстване и доразвиване на нормативния акт*	Наредба № 4 от 2014 г. за специфичните изисквания към производството на суровини и храни от животински произход в кланични пунктове, тяхното транспортиране и пускане на пазара (обн., ДВ, бр. 60 от 2014 г.)
8.	Наредба № 11 от 2021 г. за мерките за контрол върху определени субстанции и остатъци от тях в живи животни и храни от животински произход, предназначени за консумация от хора (обн., ДВ, бр. 61 от 2021 г.)	В сила	Министър на земеделието, храните и горите Член 36 от ЗУАХВ	Наредба № 119 от 2006 г. за мерките за контрол върху определени субстанции и остатъци от тях в живи животни, суровини и храни от животински произход, предназначени за консумация от хора (обн., ДВ, бр. 6 от 2007 г.)
9.	Наредба за специфичните изисквания към казеините и казеинатите, предназначени за консумация от човека, приета с Постановление № 248 от 2021 г. (обн., ДВ, бр. 63 от 2021 г., изм., бр. 35 от 2025 г.)	В сила	Министерски съвет Член 5 от ЗХ	Наредба за изискванията към някои млечни белтъци - казеини и казеинати, предназначени за консумация от човека, приета с Постановление № 302 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 1 от 2004 г.)
10.	Наредба за специфичните изисквания към млечните продукти, приета с Постановление № 260 на Министерския съвет от 2021 г. (обн., ДВ., бр. 64 от 2021 г., изм., бр. 35 от 2025 г. и бр. 62 от 2026 г.)	В сила	Министерски съвет Член 5 от ЗХ	Наредба за специфичните изисквания към млечните продукти, приета с Постановление № 119 на Министерския съвет от 2012 г. (обн., ДВ, бр. 48 от 2012 г.)

	Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за специфичните изисквания към млечните продукти	*Вътрешноведомствено съгласуване*	*Усъвършенстване и доразвиване на нормативния акт*	
11.	Наредба за изискванията към екстрактите от кафе и цикория, приета с Постановление № 302 на Министерския съвет от 2021 г. (обн., ДВ, бр. 79 от 2021 г., изм., бр. 35 от 2025 г.)	В сила	Министерски съвет Член 5 от ЗХ	Наредба за изискванията към екстрактите от кафе и цикория, приета с Постановление № 265 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 102 от 2003 г.)
12.	Наредба за изискванията към какаото и шоколадовите продукти, приета с Постановление № 367 на Министерския съвет от 2021 г. (обн., ДВ, бр. 91 от 2021 г., изм., бр. 35 от 2025 г.)	В сила	Министерски съвет Член 5 от ЗХ	Наредба за изискванията към какаото и шоколадовите продукти, приета с Постановление № 251 на Министерския съвет от 2002 г. (обн., ДВ, бр. 107 от 2002 г.)
13.	Наредба № 12 от 2021 г. за специфичните изисквания при търговия с храни от разстояние (обн., ДВ, бр. 100 от 2021 г.)	В сила	Министър на земеделието, храните и горите Член 64 от ЗХ и чл. 7а от ЗНА	Нова наредба
14.	Наредба за хранителните добавки, приета с Постановление № 434 на Министерския съвет от 2021 г. (обн., ДВ, бр. 106 от 2021 г., изм., бр. 35 от 2025 г. и бр. 62 от 2026 г.)	В сила	Министерски съвет Член 81, ал. 1 от ЗХ	Предходната наредба е отменена с Наредба за отменяне на Наредба № 5 от 2015 г. за определяне на максимално допустимите количества на някои замърсители в храните (обн., ДВ, бр. 14 от 2015 г.), на Наредба № 22 от 2003 г. за условията и реда за вземане на проби от храни (обн., ДВ, бр. 93 от 2003 г.) и на Наредба № 47 от 2004 г. за изискванията към хранителните добавки (обн., ДВ, бр. 5 от 2005 г.) (обн., ДВ, бр. 56 от 2022 г.)
15.	Наредба № 14 от 2021 г. за хигиената на храните (обн., ДВ, бр. 106 от 2021 г.)	В сила	Министър на земеделието, храните и горите и министър на здравеопазването Член 7, ал. 5, т. 3 и 4 от ЗХ	Наредба № 1 от 2016 г. за хигиената на храните (обн., ДВ, бр. 10 от 2016 г.)
16.	Наредба за изискванията към използването на екстракционни разтворители при производството на храни и хранителни съставки, приета с Постановление № 42 на Министерския съвет от 2022 г. (обн., ДВ, бр. 27 от 2022 г., изм. и доп., бр. 23 от 2024г.)	В сила	Министерски съвет Член 5 от ЗХ	Предходната наредба е отменена с Наредба за отменяне на Наредба № 9 от 2002 г. за изискванията към използването на екстракционни разтворители при производството на храни и хранителни съставки (обн., ДВ, бр. 44 от 2002 г.) (обн., ДВ, бр. 10 от 2023 г.)
17.	Наредба за изискванията към преработените храни на зърнена	В сила	Министерски съвет	Наредба за изискванията към храните на зърнена

	основа и към детските храни, предназначени за кърмачета и малки деца, приета с Постановление № 145 на Министерския съвет от 2022 г., (обн., ДВ, бр. 51 от 2022 г.)		Член 5 от ЗХ	основа и към детските храни, предназначени за кърмачета и малки деца, приета с Постановление № 66 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 27 от 2003 г.)
18.	Наредба за изискванията към соковете от плодове и някои сходни продукти, предназначени за консумация от човека, приета с Постановление № 217 на Министерския съвет от 2022 г. (обн., ДВ, бр. 62 от 2022 г., изм. и доп., бр. 35 от 2025 г.)	В сила	Министерски съвет Член 5 от ЗХ	Наредба за изискванията към соковете от плодове и някои сходни продукти, предназначени за консумация от човека, приета с Постановление № 219 на Министерския съвет от 2002 г. (обн., ДВ, бр. 94 от 2002 г.)
19.	Наредба за изискванията към пчелния мед, предназначен за консумация от човека, приета с Постановление № 3 на Министерския съвет от 2023 г. (обн., ДВ, бр. 4 от 2023 г., изм. и доп., бр. 35 от 2025 г.)	В сила	Министерски съвет Член 5 от ЗХ	Наредба за изискванията към пчелния мед, предназначен за консумация от човека, приета с Постановление № 196 на Министерския съвет от 2002 г. (обн., ДВ, бр. 85 от 2002 г.)
20.	Наредба за изискванията към някои захари, предназначени за консумация от човека, приета с Постановление № 18 на Министерския съвет от 2023 г. (обн., ДВ, бр. 14 от 2023 г., изм., бр. 35 от 2025 г.)	В сила	Министерски съвет Член 5 от ЗХ	Наредба за изискванията към захарите, предназначени за консумация от човека, приета с Постановление № 209 на Министерския съвет от 2002 г. (обн., ДВ, бр. 89 от 2002 г.)
21.	Наредба № 2 от 2024 г. за условията и реда за вземане на проби и лабораторно изпитване на храни (обн., ДВ, бр. 31 от 2024 г.) *Проект на Наредба за изменение на Наредба № 2 от 2024 г. за условията и реда за вземане на проби и лабораторно изпитване на храни*	В сила *Вътрешноведомствено съгласуване*	Министър на земеделието и храните Член 50, ал. 3 от ЗУАХВ *Съобразяване с изискванията на Регламент за изпълнение (ЕС) 2026/765 на Комисията от 1 април 2026 година относно методите за вземане на проби и анализ, както и за тълкуване на резултатите за целите на официалния контрол на остатъци от пестициди във и върху храни и фуражи от*	Наредба № 7 от 2020 г. за условията и реда за вземане на проби и лабораторно изпитване на храни (обн., ДВ, бр. 89 от 2020 г.) Наредба № 48 от 2003 г. за реда и начините за вземане на проби и използваните методи за анализ на пчелния мед (обн. ДВ, бр. 103 от 2003 г.)

			растителен и животински произход и за отмяна на Директива 2002/63/ЕО	
22.	Наредба за изискванията към плодовите конфитюри, желета, мармалади, желе-мармалади и подсладено пюре от кестени, приета с Постановление № 31 на Министерския съвет от 2025 г. (обн., ДВ, бр. 35 от 2025 г.)	В сила	Министерски съвет Член 5 от ЗХ	Наредба за изискванията към плодовите конфитюри, желета, мармалади, желе-мармалади и подсладено пюре от кестени, приета с Постановление № 45 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 19 от 2003 г.).
23.	*Проект на Наредба за изискванията за директни доставки от производителя на малки количества първични продукти и храни от животински произход*	*Публикувана за повторно обществено обсъждане*	*Министър на земеделието и храните* *Член 21б от ЗХ*	*Наредба № 26 от 2010 г. за специфичните изисквания за директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход (обн., ДВ, бр. 84 от 2010 г.)*
НАРЕДБИ, които са отменени без да е необходимо преиздаването им поради публикувано директно приложимо законодателство на ЕС				
1.	Наредба за условията и реда за изграждане на система за бързо предупреждение за храни и фуражи в Република България, приета с Постановление № 17 на Министерския съвет от 2015 г. (обн., ДВ, бр. 10 от 2015 г.)	Отменена с Постановление № 26 на Министерския съвет от 2021 г. за приемане на Наредба за специфичните изисквания за извършване на хранително банкиране и контрола върху тази дейност (обн., ДВ, бр. 10 от 2021 г.)	Министерски съвет	
2.	Наредба за специфичните изисквания към мазнините за мазане, приета с Постановление № 34 на Министерския съвет от 2005 г. (обн., ДВ, бр. 22 от 2005 г.)	Отменена с Постановление № 111 на Министерския съвет от 2021 г. за приемане на Наредба за изискванията към бързо замразените храни (обн., ДВ, бр. 26 от 2021 г.)	Министерски съвет	
3.	Наредба за изискванията при етикетиране на говеждо месо и продукти от говеждо месо, приета с Постановление № 286 на Министерския съвет от 2005 г. (обн., ДВ, бр. 1 от 2006 г.)	Отменена с Постановление № 111 на Министерския съвет от 2021 г. за приемане на Наредба за изискванията към бързо замразените храни (обн., ДВ, бр. 26 от 2021 г.)	Министерски съвет	
4.	Наредба за изискванията към състава, характеристиките и наименованията на храните за кърмачета и преходните храни, приета с Постановление № 312	Отменена с Постановление № 111 на Министерския съвет от 2021 г. за приемане на Наредба за	Министерски съвет	

	на Министерския съвет от 2007 г. (обн., ДВ, бр. 110 от 2007 г.)	изискванията към бързо замразените храни (обн., ДВ, бр. 26 от 2021 г.)		
5.	Наредба за изискванията към храните за нискоенергийни диети за намаляване на телесното тегло, приета с Постановление № 252 на Министерския съвет от 2002 г. (обн., ДВ, бр. 107 от 2002 г.)	Отменена с Постановление № 145 на Министерския съвет от 2022 г. за приемане на Наредба за изискванията към преработените храни на зърнена основа и към детските храни, предназначени за кърмачета и малки деца, (обн., ДВ, бр. 51 от 2022 г.)	Министерски съвет	
6.	Наредба за изискванията към диетичните храни за специални медицински цели, приета с Постановление № 248 на Министерския съвет от 2002 г. (обн., ДВ, бр. 107 от 2002 г.)	Отменена с Постановление № 145 на Министерския съвет от 2022 г. за приемане на Наредба за изискванията към преработените храни на зърнена основа и към детските храни, предназначени за кърмачета и малки деца, (обн., ДВ, бр. 51 от 2022 г.)	Министерски съвет	
7.	Наредба № 5 от 2015 г. за определяне на максимално допустимите количества на някои замърсители в храните (обн., ДВ, бр. 14 от 2015 г.)	Отменена с Наредба за отменяне на Наредба № 5 от 2015 г. за определяне на максимално допустимите количества на някои замърсители в храните (обн., ДВ, бр. 14 от 2015 г.), на Наредба № 22 от 2003 г. за условията и реда за вземане на проби от храни (обн., ДВ, бр. 93 от 2003 г.) и на Наредба № 47 от 2004 г. за изискванията към хранителните добавки (обн., ДВ, бр. 5 от 2005 г.) (обн., ДВ, бр. 56 от 2022 г.)	Министър на здравеопазването	
8.	Наредба № 22 от 2003 г. за условията и реда за вземане на проби от храни (обн., ДВ, бр. 93 от 2003 г.)	Отменена с Наредба за отменяне на Наредба № 5 от 2015 г. за определяне на максимално допустимите количества на някои замърсители в храните (обн., ДВ, бр. 14 от 2015 г.), на Наредба №	Министър на здравеопазването	

		22 от 2003 г. за условията и реда за вземане на проби от храни (обн., ДВ, бр. 93 от 2003 г.) и на Наредба № 47 от 2004 г. за изискванията към хранителните добавки (обн., ДВ, бр. 5 от 2005 г.) (обн., ДВ, бр. 56 от 2022 г.)		
9.	Наредба № 4 от 2006 г. за употребата на определени епоксидни деривати при производството на материали и предмети, предназначени за контакт с храни (обн., ДВ, бр. 42 от 2006 г.).	Отменена с Наредба за отменяне на Наредба № 4 от 2006 г. за употребата на определени епоксидни деривати при производството на материали и предмети, предназначени за контакт с храни (обн., ДВ, бр. 42 от 2006 г.) (обн., ДВ, бр. 57 от 2022 г.)	Министър на здравеопазването и министър на околната среда и водите	
10.	Наредба № 5 от 2020 г. за здравните изисквания към животните, от които се добиват храни (обн., ДВ, бр. 87 от 2020 г.)	Отменена с Наредба № 2 от 2024 г. за условията и реда за вземане на проби и лабораторно изпитване на храни (обн., ДВ, бр. 31 от 2024 г.)	Министър на земеделието и храните	
11.	Наредба № 2 от 2015 г. за максимално допустимите количества на остатъци от пестициди във или върху храни (обн., ДВ, бр. 9 от 2015 г.).	Отменена с Наредба за отменяне на Наредба № 2 от 2015 г. за максимално допустимите количества на остатъци от пестициди във или върху храни (обн., ДВ, бр. 9 от 2015 г.) (обн., ДВ, бр. 31 от 2024 г.)	Министър на здравеопазването	

III. Друга актуална информация

Безопасност на храните

Продължаващата трансгранична епидемия от салмонела в Европа, свързана с консумацията на чери домати от Сицилия, Италия, отбелязва нов скок на заболели през есента на 2026 г.

Европейският център за превенция и контрол на заболяванията съобщава за над 160 нови случая само от юли 2026 г. насам в 10 европейски държави, сред които Италия, Германия, Австрия, Дания, Франция, Ирландия, Люксембург, Нидерландия, Норвегия и Швеция. С това общият брой на потвърдените случаи на салмонела е достигнал над 800 за периода между януари 2023 г. и септември 2026 г. Причинители на установените случаи на салмонелоза са монофазна *Salmonella Typhimurium* и *Salmonella Strathcona*. По епидемиологични, микробиологични и геномни данни, тези случаи са свързани с консумацията на сурови чери домати и домати „Даттерини“.

В уведомление на здравните власти на Италия от средата на октомври 2026 г. се посочва, че в региона Емилия-Романя (Северна Италия) е наложена строга забрана на всички частни и държавни доставчици на храни в училища, социални заведения, болници и домове за възрастни хора, за сервиране на чери домати, които не са били подложени на термична обработка. В уведомлението се подчертава, че мерките се основават на принципа на предпазливостта и с цел осигуряване на максимална защита на общественото здраве, докато продължават разследванията. Наблюдението на салмонелозните инфекции в региона Емилия-Романя в периода 2024–2026 г. е установило 112 случая, причинени от *Salmonella Strathcona* и пет монофазни инфекции със *Salmonella Typhimurium*. Сложната проследимост на веригите за доставки на пресни домати в този регион е причина за затрудненото идентифициране на участващите оператори и разпространението на продукта.

На 30 септември 2026 г. в Италия е проведена среща на национална работна група. Експертите са установили, че неотдавнашните огнища на зараза в Пулия, Ломбардия, Лацио и в региона Фриули-Венеция Джулия (Североизточна Италия) са свързани с консумация на пресни домати, контаминирани с монофазна *Salmonella Typhimurium* от секвентен тип 34 или *Salmonella Strathcona* от секвентен тип 2559.

По-рано през тази година от здравните власти в региона Пулия (Югоизточна Италия) е наложена забрана за сервиране на сурови домати за прясна консумация в центровете за приготвяне и пунктовете за разпределение на храна за детски градини, учебни, социални и здравни заведения, домове за стари хора и болници. Мерките са предприети вследствие на увеличаване на случаите на зараза със *Salmonella Strathcona* и откриването на салмонела в партида домати от Калтанисета (Южна Италия). Извършените от италианските власти щателни проверки са установили същия бактериален щам във водата за напояване, използвана от земеделски производител в регионите Рагуза и Калтанисета в Южна Сицилия. Това е доказало, че замърсяването на доматите - биологично производство е станало по време на отглеждането им, преди прибиране на реколтата.

В Австрия са регистрирани 21 потвърдени и осем вероятни случая на *Salmonella Strathcona* в седем федерални провинции. Институтът „Роберт Кох“ съобщи наскоро, че от юни насам в Германия има 39 случая, свързани с тази епидемия. В края на 2025 г. от Австрийската агенция за здравеопазване и безопасност на храните (AGES) е изолиран абсолютно същия генетичен профил на бактерията в партида биологични коктейлни/чери домати, внесени в Австрия от Италия.

Чери доматите са изключително рискови, тъй като масово се консумират сурови в салати или като гарнитура. Бактериалният патоген *Salmonella* може да се задържи дълго време по повърхността на плода, ако е поливан със замърсена вода и когато доматите не се измиват достатъчно старателно преди консумация, рискът от инфекция остава изключително висок.

Източник: https://www.foodsafetynews.com/2026/10/tomato-use-suspended-as-italy-tackles-salmonella-outbreak/

Имунният отговор на птиците на бактерията Campylobacter jejuni е недостатъчен за нейното пълно елиминиране от чревния им тракт, сочи ново проучване

Ново научно изследване, проведено в Италия съвместно от Istituto Zooprofilattico Sperimentale dell’Abruzzo e del Molise (IZSAM) и Университета в Терамо, потвърждава, че имунната система на птиците/пилетата реагира на бактерията *Campylobacter jejuni*, но този отговор е недостатъчен за пълното ѝ елиминиране от чревния тракт. Изследването има за цел да изясни защо *Campylobacter jejuni* колонизира чревния тракт на птиците, без да предизвиква очевидни симптоми. Въпреки че *Campylobacter jejuni* е един от най-

честите причинители на хранителни отравяния при хората (кампилобактериоза), при птиците (особено пилетата) бактерията обикновено съществува като коменсал — колонизира чревния им тракт, без да предизвиква сериозно клинично заболяване.

Екип от учени от IZSAM и Университета в Терамо са проследили колонизацията на червата и имунния отговор във времето при пилета, експериментално заразени с *Campylobacter jejuni*. Проучването е публикувано в научното списание „Foods“. Учените са изследвали 108 пилета бройлери, разделени на заразена и контролна група, които са наблюдавани в продължение на 41 дни след заразяването и е проследено как се променят с течение на времето колонизацията в чревния тракт и имунният отговор, и се анализират антителата и нивата на цитокини и хемокини в кръвта на птиците. Резултатите са показали, че *Campylobacter jejuni* бързо колонизира червата и остава там за дълго време. Броят на бактериите намалява с течение на времето, но въпреки това след 41 дни все още е висок. Имунната система е разпознала бактерията и е реагирала, но тази реакция не е била достатъчна, за да я елиминира от червата. Това е създало състояние на равновесие, което е позволило на *Campylobacter jejuni* да се задържи, без да предизвика явни симптоми на заболяване при птиците. При заразените птици е регистрирано повишение на антителата, включително тези, насочени специфично срещу *Campylobacter jejuni*, т. е. имунната система на птиците е била активирана. Като цяло обаче системният отговор е бил умерен и променлив и не е спрял колонизирането на червата. Имунният отговор на пилетата само ограничава, но не убива инфекцията и по този начин птиците се превръщат в перфектен асимптомен резервоар. Тъй като клането на пилетата-бройлери често се извършва около 6-ата седмица (42 дни), бактериалният товар в червата им е в пикови нива точно по време на преработката в кланиците.

Кампилобактериозата остава най-често съобщаваното стомашно-чревно бактериално заболяване при хората в Европейския съюз, като основният източник на заразяване е именно замърсеното птиче месо при преработка.

Посредством проведеното изследване учените са успели да разберат как инфекцията продължава да съществува въпреки образуването на антитела, а разбирането на този деликатен баланс ще спомогне за разработването на стратегии за намаляване наличието на *Campylobacter* във фермите преди клането и преработката на месото.

Източник: https://www.izs.it/IZS/Home_Page_en/Campylobacter-in-chickens-the-immune-system-responds-but-does-not-eliminate-the-bacterium

Публикувано през м. октомври 2026 г. ново проучване на „Евробарометър“ показва, че гражданите на ЕС смятат, че иновативните храни могат да бъдат полезни, но се нуждаят от повече информация за тях

Специално проучване на „Евробарометър“, проведено сред 26456 респонденти в 27-те държави членки на ЕС в периода от 22 май до 24 юни 2026 г., разглежда осведомеността, възприятията и нагласите на европейците по отношение на иновациите в храните, включително храни и съставки, разработени с помощта на съвременни технологии. То анализира как европейските граждани възприемат иновациите в областта на храните, техните общи възгледи и готовност да консумират различни видове иновативни храни, както и опасенията и възможностите, които свързват с тях. Проучването разглежда също така факторите, които могат да изграждат доверието на обществеността, включително прозрачността, етикетирането, оценката на безопасността и надеждните източници на информация, и проучва готовността на потребителите да купуват иновативни храни, както и ползите, които биха могли да насърчат редовната им консумация.

Проучването показва, че много европейци разглеждат иновациите в областта на храните като полезен начин да се помогне на земеделските стопани и производителите на храни да се справят със съвременните предизвикателства. Иновативните храни могат да укрепят устойчивостта и готовността на Европейската хранителна система, да разширят производствените възможности, да подпомогнат продоволствената сигурност и да допринесат за задоволяването на променящите се нужди на потребителите, като същевременно се спазват високите стандарти за безопасност на ЕС. Участниците в проучването като цяло виждат потенциални ползи в иновативните храни. Най-често споменаваното предимство е намаляване на натиска върху природните ресурси (27 %), следвано от подкрепа за продоволствената сигурност (25 %) и подобряване на избора на потребителите чрез ясна информация и етикетиране (25 %). Почти една четвърт от респондентите свързват иновативните храни с по-здравословни или по-питателни хранителни алтернативи (23 %), докато 21 % виждат възможности за научни изследвания, иновации и нови работни места в Европа. Сред потенциалните ползи участниците в проучването най-често посочват, че намалената употреба на пестициди, торове или антибиотици (35 %) би ги направило по-склонни да консумират иновативни храни редовно. Други важни фактори са ползите за хуманното отношение към животните (23 %), по-малкото въздействие върху околната среда (22 %) и по-добрият хранителен профил (22 %).

Нагласите на европейците към иновативните храни обаче остават предпазливи: 39 % от участниците в проучването имат положително мнение за иновативните храни, в сравнение с 51 %, които имат отрицателно мнение. Нагласите са значително по-положителни сред респондентите, които смятат, че са добре информирани относно иновативните храни: 72 % от тях имат положително мнение, в сравнение с 27 % сред онези, които не се считат за добре информирани. Степента на комфорт по отношение на иновативните храни е по-висока сред по-младите респонденти, тези с по-високо ниво на образование и живеещите в градовете. Хората под 39 години се чувстват по-уверени по отношение на иновативните храни в сравнение с тези на възраст 55 години и повече (над 50 % срещу 34 %).

На въпроса какво би повишило най-много доверието им в консумацията на иновативни храни, 51 % от респондентите посочват предоставянето на задължителната информация върху етикета на храните, която включва как е произведен даден продукт, неговият състав и произход. След това се нареждат независимата оценка на безопасността, отделно от данните, предоставени от самия производител (38 %), одобрението от Европейския орган за безопасност на храните (36 %) и редовното публично докладване на констатациите относно безопасността (34 %).

На въпроса дали биха били склонни да закупят храна, съдържаща иновативна хранителна съставка, произведена с помощта на микроорганизми, която отговаря на стандартите за безопасност на ЕС и е надлежно етикетирана, 42 % от участниците в проучването заявяват, че биха били склонни да закупят такъв хранителен продукт, докато 54 % заявяват, че не биха закупили тази храна. Склонността варира значително в различните държави членки - от 74 % в Нидерландия и 64 % в Швеция до 19 % в Кипър и 22 % в Гърция.

Голяма част от респондентите (72 %) споделят, че не се чувстват достатъчно осведомени по темата, което от своя страна поражда недоверие, и подчертават необходимостта от повече прозрачност и ясна и разбираема информация относно иновациите в областта на храните.

Проучването се провежда във важен момент за програмата на ЕС за научни изследвания и иновации в областта на храните. Резултатите от него са особено актуални за „Food 2040“ - рамката за политиката в областта на научните изследвания и иновации за хранителните системи, която е част от наскоро приетия Стратегически подход на ЕС към научните изследвания и иновациите за конкурентоспособно и устойчиво земеделие, горско стопанство, селски райони и хранителни системи.

За повече информация относно проучването на „Евробарометър“:
https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3703

Ирландското председателство на Съвета на ЕС и Европейският парламент постигнаха предварително политическо споразумение относно актуализираните правила за производството, етикетирането, сертифицирането и търговията с биологични продукти

Споразумението има за цел да опрости нормативната уредба, да намали административната тежест и да укрепи доверието на потребителите в европейската система за сертифициране на биологични продукти, като същевременно се поддържат високи стандарти за производство и контрол. Промените ще засегнат цялата верига на доставки - от земеделските стопанства и животновъдните ферми до преработвателните предприятия, вносителите и търговците, с цел да се осигури по-голяма правна сигурност и да се гарантират по-справедливи условия за конкуренция на европейския пазар. Отражението на актуализираните правила върху храните се изразява в следните направления:

- По-строги правила за използване на логото на ЕС за биологични продукти - премахнато е досегашното предложение, което позволява използването на официалното био лого на ЕС за продукти, съдържащи до 5 % съставки от трети страни, които не отговарят изцяло на строгите европейски изисквания; въвеждат се допълнителни изисквания за внос: продукти, внасяни от държави с признати еквивалентни системи (като САЩ, Канада, Нова Зеландия и др.), ще могат да носят логото на ЕС само ако покриват допълнителни строги критерии за т. нар. „жива“ почва, хуманно отношение към животните и специфични методи на преработка. В противен случай те могат да се продават като био, но само с националното лого на страната си на произход. Целта на актуализираните текстове е да се запази доверието в европейското лого за биологични продукти и да се гарантира лоялна конкуренция между продуктите, които напълно отговарят на правилата на ЕС, и тези, които отговарят на еквивалентни стандарти;

- По-голямо разнообразие на местни и достъпни храни, произведени по биологичен начин - с намаляването на административната тежест за земеделските стопани се очаква ръст на производството на автентични регионални био храни на по-достъпни цени; новите правила относно рекламата и представянето на био храни в онлайн

платформите ще предпазят потребителите от невярна информация/фалшиви етикети в интернет пространството;

- Промени в качеството и производството на био храни от животински произход - въвеждат се специфични преходни правила и удължаване на срокове, с цел избягване на пазарни дефицити на месо, яйца и риба: разрешава се контролирана гъвкавост за използване на неорганични протеинови фуражи при хранене на свине и птици, с цел осигуряване на балансирано хранене докато се развие напълно био пазарът на протеинови култури; прецизират се изискванията за достъп на открито при птиците и размера на помещенията, което пряко влияе върху качеството на био птичето месо и био яйцата; при ветеринарно лечение с медикаменти, които имат официален карентен срок „нула дни“ отпада изискването автоматично да се изчаква 48 часа, преди продуктът да се появи на пазара;

- Оптимизиране на състава на преработените храни, с цел обработката на био продуктите да става по максимално естествен начин и да се сведе до минимум рискът от вторично химично замърсяване - отнемат се част от правомощията на Европейската комисия за лесно разрешаване на определени продукти за почистване и дезинфекция в складовете и съоръженията за преработка на биохрани и биомая.

Споразумението предстои да бъде официално одобрено и гласувано от Европейския парламент и Съвета преди края на годината, след което ще влезе в сила веднага след публикуването му. Договореният текст ще премине през необходимата правна и езикова проверка, преди да бъде официално приет от двете институции и впоследствие публикуван в Официалния вестник на Европейския съюз.

Източник: https://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2026/10/20/council-and-parliament-strike-deal-on-updated-measures-to-support-organic-farming-in-the-eu/

Европейската комисия преразгледа максимално допустимите граници на остатъчни вещества за шест активни вещества от пестициди в храни и фуражи

На 16 октомври 2026 г. влезе в сила Регламент (ЕС) 2026/2289, с който Европейската комисия ревизира максимално допустимите граници на остатъчни вещества (MRLs) в храни и фуражи за шест активни вещества в състава на пестициди. Максимално допустимите граници на остатъчни вещества на ЕС определят най-високите концентрации на остатъци от пестициди, които са законно допустими в храните или фуражите, когато веществата се използват в съответствие с добрите земеделски практики.

С Регламент (ЕС) 2026/2289 се изменя Приложение II към Регламент (ЕО) № 396/2005 - основният рамков правен акт на ЕС относно остатъците от пестициди в храните и фуражите. С регламента се въвеждат ревизирани максимално допустими граници на остатъчни вещества в хранителните продукти за шест конкретни активни вещества: *Протиоконазол (Prothioconazole), Делтаметрин (Deltamethrin), Ацехиноцил (Acequinocyl), Додин (Dodine), Малеинов хидразид (Maleic hydrazide)* и *Пиноксаден (Pinoxaden).* Актуализацията е рутинна и се извършва съгласно стандартната процедура на ЕС за преразглеждане на максимално допустимите граници на остатъчни количества, в контекста на законодателството на ЕС в областта на пестицидите и безопасността на храните за осигуряване на високо ниво на защита на здравето на хората, животните и околната среда при същевременно оптимизиране на земеделското производство и гарантиране свободното движение на стоки на вътрешния пазар. Предвидените промени са важни и от търговска гледна точка, тъй като ще засегнат производителите и износителите на плодове, зеленчуци, зърнени култури и животински продукти на пазара на ЕС.

Новите изисквания влизат официално в сила на 4 ноември 2026 г.

Здравеопазване на животните

- ***на територията на страната:***

Високопатогенна инфлуенца по птиците

За периода от 16.09.2026 г. до 15.10.2026 г. със заповеди на Изпълнителния директор на БАБХ са обявени 2 огнища, на територията на обл. Пловдив. Засегнати са съответно 8000 патици мюлари, отглеждани във ферма и 32922 кокошки носачки, отглеждани във ферма.

Шарка по дребните преживни животни

За периода от 16.09.2026 г. до 15.10.2026 г. на територията на Република България са обявени 14 огнища на болестта, на територията на: обл. Благоевград, обл. Кърджали, обл. Кюстендил и обл. Хасково, обл. Стара Загора и обл. София област. Засегнати са общо 1244 броя овце и кози.

Африканска чума по свинете

За докладвания период на територията на страната, съгласно данни от системата ADIS няма обявени огнища на болестта. За периода няма засегнати от болестта индустриални обекти и фамилни ферми за отглеждане на свине.

Обявени са 15 огнища при дива свиня, със засегнати 19 броя животни, на територията на: обл. Ловеч обл. Разград, обл. Търговище, обл. Габрово, обл. Шумен и обл. Велико Търново.

По данни на модул Лов за докладвания период са постъпили общо 4310 проби за изследване за АЧС, от които 115 проби са положителни.

Информация за актуалната епизоотична обстановка на територията на Европа (за периода от 16.09.2026 г. до 15.10.2026)

Източник: ADIS

От съседни на нас държави, на територията на Румъния, Сърбия, Северна Македония, Гърция и Турция за докладвания период са обявени следните заразни болести: Африканска чума по домашни и диви свине, Антракс, Шап, Бяс, Шарка по дребните преживни животни, Западнонилска треска и Малък кошерен бръмбар.

На територията на ЕС са обявени общо 33 огнища на Високопатогенна инфлуенца по птиците при домашни и диви птици.

На територията на ЕС са обявени общо 1138 огнища на Африканска чума по свинете при домашни и диви свине.

В Гърция са обявени 18 огнища, в Северна Македония са обявени 31, а в Румъния са обявени 24 огнища на шарка по дребните преживни животни. В Албания е обявено за първи път през 2026 г. огнище на шарка.

Информация за актуалната епизоотична обстановка на територията на Азия по отношение на болестите Високопатогенна инфлуенца по птиците и Африканска чума по свинете (от16.09.2026 г. до 15.10.2026г.)

Източник: Empres-i

Държава	*АЧС (домашни*	*АЧС (диви*	*Бруцелоза*	*Син език*	*Епизоотична*	*ВПИП H5*	*ВПИП*	*ВПИП*	*ВПИП*	*ВПИП*	*Туберкулоза*	*Бяс*	*Антракс*	*Западнонилска*	*Шарка*	*CEF*
България		**15**						**2**					**1**	**3**	**14**	
Австрия																
Белгия							**2**							**193**		
Босна и Херцеговина																
Кипър				**3**					**3**					**1**		
Чехия				**2**												
Дания									**2**							
Естония		**3**														
Финландия		**14**														
Франция				**4**							**5**			**380**		
Германия		**20**					**2**		**3**					**21**		
Гърция													**1**	**4**	**18**	
Унгария		**35**									**1**	**2**		**1**		
Ирландия				**10**												
Италия		**25**		**3**							**2**			**138**		
Латвия		**63**														
Литва		**7**		**1**												
Северна Македония															**31**	
Нидерландия									**1**	**1**				**19**		
Норвегия									**8**							
Полша	**2**	**107**										**3**				
Португалия														**6**		
Румъния	**28**	**3**										**25**			**24**	
Сърбия	**803**								**1**							
Словакия		**3**		**1**												
Словения														**2**		
Испания		**5**	**1**	**11**										**13**		
Швеция									**3**							
Хърватия																

Високопатогенна инфлуенца по птиците

За периода от 16.09.2026 г. до 15.10.2026 г. на територията на Азия са констатирани 9 огнища на Високопатогенна инфлуенца по птиците, на територията на 5 държави.

Карта 1. Разпространение на ВПИП на територията на Азия за периода от 16.09.2026 г. до 15.10.2026г (източник: Empres-i)

Графика на разпространение на потвърдените огнища на ВПИП на територията на Азия (източник: Empres-i):

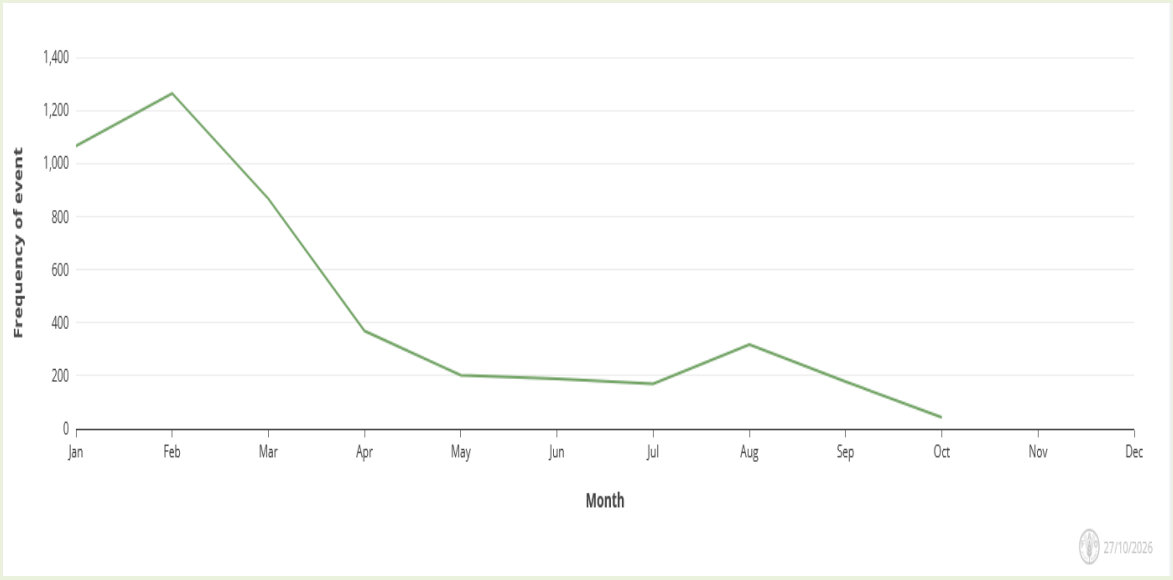

Африканска чума по свинете

За периода от 16.09.2026 г. до 15.10.2026 г. на територията на Азия са констатирани 42 огнища на Африканска чума по свинете, на територията на 2 държави.

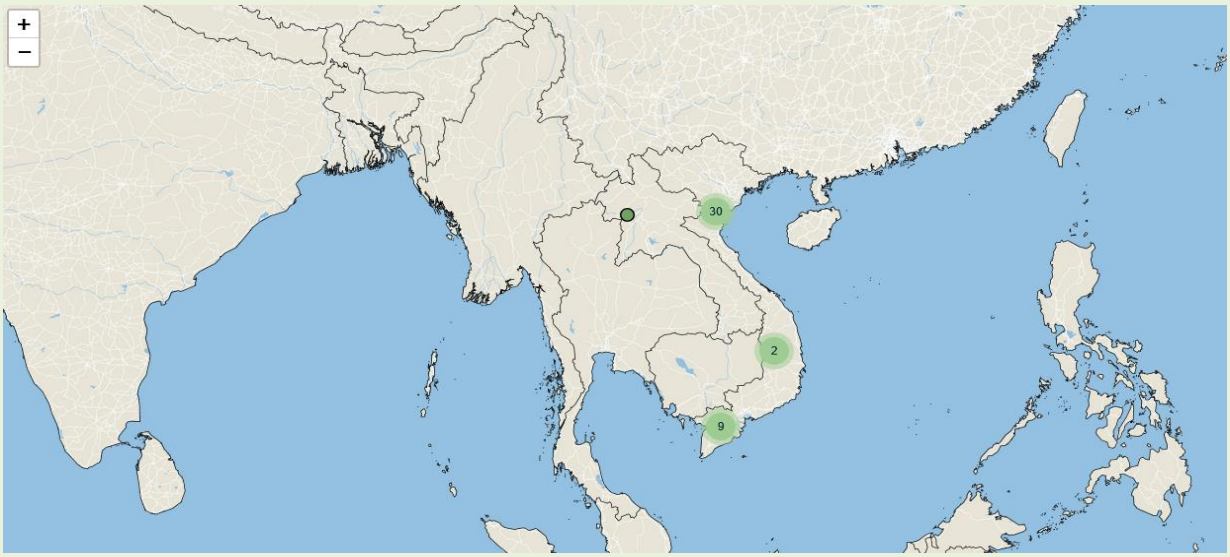

Карта 2. Разпространение на АЧС на територията на Азия за периода 16.09.2026 г. до 15.10.2026 г. (източник: Empres-i)

ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ:

Информационна кампания на ЕС относно антимикробна резистентност (АМР) 2026-2027

Антимикробната резистентност продължава да представлява сериозна заплаха за здравето - Европа се обръща към младите хора за помощ в борбата с проблема

Европейската комисия организира информационна кампания на ЕС относно антимикробната резистентност (АМР), която ще се проведе през 2026-2027 г. Новата кампания е насочена приоритетно към 6 държави членки и специфични проблеми в борбата с АМР, които са идентифицирани при тях (**България**, Румъния, Малта, Кипър, Люксембург и Франция), като са осигурени информационни материали на официалните езици на тези държави членки. Кампанията се състои от 2 фази и цели повишаване на осведомеността и промяна в поведението на обществото.

Фаза 1 е насочена към лицата между 16 и 25 години и включва онлайн-игра в популярната платформа Fortnite с наименование Only Up: Beat the Bug. Дизайнът на играта обучава участниците за начините и поведението, чрез които да се борят с АМР. Играта представлява предизвикателство за младите хора с награден фонд, надпреварата за който е активна до 18 ноември 2026 г. по повод на Европейския ден на осведомеността относно антибиотиците. Повече информация за играта е налична на интернет-страницата на Европейската комисия: https://health.ec.europa.eu/home-antimicrobial-resistance-campaign_bg

Фаза 2 е насочена към лица между 16 и 35 години и е планирано да включва нов интерактивен портал, наречен „Антибиотиците: Отговорите“. Порталът ще разглежда как АМР засяга ежедневието в аспекта на подхода „Едно здраве“ – хуманна и ветеринарна медицина и околна среда. Специален акцент във втората фаза на кампанията е разумната употреба на антимикробни средства при домашните любимци. Втората фаза е планирана да се проведе в периода от 1 февруари до 14 май 2027 г.

МЗХ подкрепя информационната кампания на ЕК за борба с антимикробната резистентност, като за целта осигурява разпространение на информационните материали на българския език чрез интернет-сайта на МЗХ и статии в настоящия специализиран информационен бюлетин. Актуална информация за отделните етапи на кампанията, както и материали по темата ще бъдат достъпни на специално създадения раздел в рубриката „Актуално“, както и в специализирания раздел „Антимикробна резистентност“, поддържан от дирекция „Политики по агрохранителната верига“, където може да намерите и друга актуална информация и

важни документи относно дейностите в сферата на борбата с антимикробната резистентност на национално, европейско и международно ниво.

Всички заинтересовани страни, които имат желание да допринесат за кампанията могат да се включат като споделят информация за кампанията чрез своите информационни канали, включително официални профили в социалните мрежи. Линкове към публикуваната информация следва да бъдат предоставяни по електронен път на координаторите на кампанията на следния електронен адрес: amr-campaign@esn.eu

Източник: МЗХ, ЕК, European Service Network

Прессъобщение

Европейската комисия връща инициативата Beat the Bug във Fortnite. Играта, която стартира на 9 октомври 2026 г., насърчава играчите да работят заедно, за да предотвратят разпространението на резистентните на антибиотици бактерии

Играчите разполагат с десет минути чист тактически хаос, за да изградят карантинна зона, която да спре разпространението на микроорганизмите. В Beat the Bug няма сцени, които могат да се пропуснат, няма дълги текстове и няма скучни лекции. Всичко се свежда до това да използвате наличните ви средства - както и уменията си - за да предотвратите разпространението на антибиотично резистентните „микроорганизми“. Достатъчно е обаче да липсва само една стена и мутацията печели.

„Антимикробната резистентност продължава да представлява сериозна заплаха за здравето на европейците“, заяви Сандра Галина, генерален директор на ГД „Здравеопазване и безопасност на храните“ на Европейската комисия. *„Въпреки*

това, това е предизвикателство, с което се справяме чрез позитивни и проактивни действия, както индивидуално, така и колективно. Завръщането на Beat the Bug във Fortnite е чудесна възможност да се разпространи това послание, да се информират по-специално младите хора за това как могат да защитят себе си и близките си и, разбира се, да се забавляват.“

Глобално предизвикателство в областта на здравеопазването

Beat the Bug обръща внимание на един наболял глобален здравен проблем. Антибиотиците са мощни средства, но действат само срещу бактерии, а не срещу вируси, като тези, причиняващи настинка и грип. Използването им в неподходяща ситуация означава, че резистентните микроорганизми получават повече възможности да се разпространят.

Това има реални последици за здравето. Според оценки, бактериалната антимикробна резистентност (AMP) е била свързана с над 4,7 милиона смъртни случая в световен мащаб през 2021 г.[1]. Установено е, че през 2023 г. приблизително една от всеки шест лабораторно потвърдени бактериални инфекции в световен мащаб е била резистентна на антибиотици[2]. Антибиотичната резистентност представлява особена заплаха за най-уязвимите групи в обществото - например възрастните хора, хоспитализираните пациенти и новородените.

ЕС повишава осведомеността на гражданите и медицинските специалисти по въпросите на AMP - неотдавнашната препоръка на Съвета за справяне с AMP чрез подхода „Едно здраве“[3] е добър пример за това. Beat the Bug е част от тази стратегия.

Сътрудничество без граници

AMP не се съобразява с границите и за ефективното ѝ овладяване е необходима глобална координация. В същото време не всички държави членки са на едно и също ниво. Ето защо Beat the Bug насърчава играчите от различни държави да се обединят в екипи и да споделят знанията си.

България например се характеризира с висока консумация на антибиотици (33 %) и нисък процент на употребата на антибиотици по лекарско предписание, според Евробарометър[4]. Това представлява истинско предизвикателство. Едва 80—87 % от гражданите получават антибиотици, предписани от медицински специалисти.

[1] https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/antimicrobial-resistance
[2] https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/antimicrobial-resistance
[3] https://health.ec.europa.eu/publications/council-recommendation-stepping-eu-actions-combat-antimicrobial-resistance-one-health-approach_en
[4] https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2632

Справянето с тази практика изисква целенасочена информация, в идеалния случай от авторитетни медицински източници.

Насърчаване на практичните решения

Beat the Bug популяризира решения на този здравен проблем. На наше разположение има инструменти, които можем да използваме, за да защитим себе си, нашите близки и нашите общности. Например приемайте антибиотици само ако са ви предписани от медицински специалист. Ако не сте сигурни как да ги приемате, посъветвайте се с вашия лекар или фармацевт. Никога не споделяйте антибиотици и винаги изхвърляйте остатъците с повишено внимание, като използвате местните специализирани пунктове за събиране.

Както при повечето заплахи за здравето, профилактиката е най-добрият начин на действие, за да се избегне необходимостта от прием на антибиотици. Това включва прости неща като миенето на ръцете след ползване на тоалетната и преди хранене. Измивайте плодовете и зеленчуците, и използвайте чисти кухненски прибори. Останете си в къщи, когато сте болни.

Beat the Bug е чудесна възможност да научим повече за антимикробната резистентност и превантивните мерки, които можем да предприемем, като същевременно се забавляваме. Над 500 000 V-Bucks са готови за грабване. Вашият регион ще успее ли да спре разпространението на мутацията или ще позволи тя да се разпространи? Присъединете се към решаващата битка, защитете своя регион и попречете на разпространението на резистентните вредители. Таблото с резултати ще бъде замразено на 18 ноември 2026 г. по повод на Европейския ден на осведомеността относно антибиотиците.

Beat the Bug: https://www.fortnite.com/@virstate/2536-2666-4953

Video Generic teaser:
Horizontal - https://youtu.be/q5bVA2zBm2s
Vertical - https://youtube.com/shorts/Ew5cHURS_G4

Video V-Buck focussed (contest):
Horizontal - https://youtu.be/GFmZ9HGPvxM
Vertical - https://youtube.com/shorts/WY3jaG2T-lU

Media Contact:
David Crous Duran
david.crous@esn.eu / amr-campaign@esn.eu
Източник: ЕК, European Service Network

Информационна кампания на Европейския орган по безопасност на храните и Европейската комисия относно превенцията и мерките за биосигурност във връзка със заболяването Инфлуенца по птиците – #NoBirdFlu

За поредна година Европейският орган по безопасност на храните (ЕОБХ) и Европейската комисия подновяват информационната кампания относно превенцията и мерките за биосигурност във връзка със заболяването инфлуенца по птиците, като актуализираните информационни материали на български език са достъпни на интернет-сайта на ЕОБХ на следния линк: **https://www.efsa.europa.eu/bg/no-bird-flu**, а линк към тях е публикуван и на специално създадената интернет-страница на уеб-сайта на Министерство на земеделието и храните (МЗХ) за повишаване на осведомеността относно заболяването и мерките за превенция и борба:
https://www.mzh.government.bg/bg/politiki-i-programi/politiki-i-strategii/politiki-po-agrohranitelnata-veriga/influenca-po-pticite/

С настъпилата есен рисковият сезон за разпространение на инфлуенца по птиците вече е в ход, огнища са констатирани в редица държави, включително и в България и при домашни птици, и е необходимо да се повиши бдителността в птицевъдния сектор. Материалите са насочени към повишаване на осведомеността относно важността на прилагането на мерките за биосигурност, особено в малките и средните птицеферми, с цел защита на здравето на птиците и общественото здраве и намаляване на риска от бъдещи пандемии.

МЗХ напомня, че ключов момент в борбата с инфлуенцата по птиците са мерките за подготвеност, включително стриктно прилагане на мерките за биосигурност, надзор и ранно уведомяване при съмнение за заболяването и разчита на отговорното отношение на всички заинтересовани страни за прилагане и спазване на тези мерки, за да предпазим както птицевъдния сектор, така и здравето на хората.

Източник: ЕОБХ, МЗХ

Биосигурност в овцевъдството и козевъдството: Бърз преглед на нагласите, пречките и движещите фактори сред фермерите в „Глобалния север“

Извършен е бърз преглед на литературата, за да се проучат практиките и нагласите на фермерите, отглеждащи дребни преживни животни, по отношение на биосигурността. Прегледът се фокусира върху овцевъдството и козевъдството в „Глобалния север“ (Европа, Северна Америка, Австралия и Нова Зеландия). Проучените материали разглеждат нагласите на фермерите към биосигурността, пречките и стимулите за нейното прилагане, отношението към управлението на биосигурността, източниците на информация, възприятията за ефективността на мерките, както и общи съображения относно ограниченията и заключенията на отделните проучвания. Проведени са две търсения в литературата и общо 39 публикации бяха подложени на анализ. Литературните източници се фокусираха предимно върху овцете, като само 6 от тях включвали и кози. По-голямата част от публикациите произлизат от Обединеното кралство (23) и Австралия (6). Най-често използваният метод е бил анкетирането, последвано от интервюта. По отношение на нагласите към биосигурността, фермерите са изразили увереност в способността си да управляват здравето на животните в стопанствата си. Като най-значими пречки се очертават икономическите разходи, времевите ограничения и практическата приложимост. Установен е недостиг на знания относно биосигурността, макар това обикновено да не се дължи на липса на налична информация. Превръщането на знанията в промяна на практиката е сложен процес, което означава, че практиките невинаги се променят само въз основа на нова информация. Силно изпъква значението на взаимодействието между фермерите и ветеринарните лекари – по-специално търсенето на съвети от тях, вместо използването им единствено за справяне с възникнали епидемични огнища. Ветеринарните лекари като цяло се възприемат като надежден източник на информация. Повечето проучвания разглеждат нагласите, пречките и движещите фактори за биосигурността в общ план, докато по-малка част от тях се фокусират върху възприятията за ефективността на конкретни мерки за намеса. Резултатите подчертават и други аспекти на биосигурността, които е важно да се вземат предвид наред с практичността и ефективността, включително въздействието върху хуманното отношение към животните, замърсяването на околната среда, културното наследство и психичното здраве на фермерите.

Източник: https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/sp.efsa.2026.EN-10373

Фактори, определящи появата, устойчивостта и разпространението на африканската чума по свинете в Европа

За да проучи факторите, определящи появата, устойчивостта и разпространението на африканската чума по свинете (АЧС) в популациите на дива свиня в Европа – с особен акцент върху наличните оценки за плътността на популацията на дивите свине, ЕОБХ е надградила предишни моделиращи анализи, извършени в рамките на дейностите на ЕОБХ. Първо, са разработени пространствено-експлицитни статистически модели, за да се идентифицират факторите, определящи дела на труповете на диви свине, положителни за АЧС, открити в клетки с размер 10 × 10 км на територията на седем европейски държави (Естония, Германия, Унгария, Италия, Латвия, Литва и Словакия), като този показател е използван като индикатор за наличието на АЧС. След това е приложен подобен подход, за да се изследва устойчивостта на АЧС, дефинирана като дела на месеците с положителни случаи за периоди от две и пет години. Тези анализи предоставиха много ограничени доказателства, че наличните оценки за плътността на дивите свине са свързани с появата или устойчивостта на АЧС в изследваните райони. Въпреки това, няколко метеорологични променливи (включително годишната температура и валежите), както и екологични променливи, свързани с пригодността на местообитанията за дивите свине (като горската покривка, фрагментацията на горите и индекса на човешкото въздействие), се оказаха свързани с появата и/или устойчивостта на АЧС, макар и не по един и същ начин във всички държави. EFSA е разширила съществуващ пространствено-експлицитен механистичен модел за разпространението на АЧС, работещ върху мрежа от клетки с размер 2 × 2 км, използващ параметри чрез наличните оценки за плътността на дивите свине. Моделът е калибриран спрямо четири последователни епидемични вълни в Северна Италия (от януари 2022 г. до ноември 2025 г.). Резултатите от модела потвърждават наличието на връзка между плътността на дивите свине и моделите на разпространение на АЧС, като местообитанията с по-висока очаквана плътност на дивите свине се оказват по-податливи на инфекцията и по-заразни за съседните територии. В съвкупност тези констатации предполагат, че ролята на плътността на дивите свине може да бъде особено значима за географското разпространение на АЧС към незасегнати райони, докато локалната поява и устойчивост на

заболяването, след като то вече е установено, вероятно зависят в по-голяма степен от местните епидемиологични и екологични условия.

Източник: Determinants of African swine fever occurrence, persistence and spread across Europe - Delecroix - 2026 - EFSA Supporting Publications - Wiley Online Library

Здраве на растенията и продукти за растителна защита

Фитосанитарна политика и стратегически рискове

1. Разширяване на националния капацитет за извършване на биологични изпитвания на ПРЗ

Министерството на земеделието и храните работи за разширяване на националния капацитет за извършване на биологични изпитвания за ефикасност на продукти за растителна защита (ПРЗ) чрез оценка на възможностите за развитие на съществуващата научноизследователска инфраструктура на Селскостопанската академия.

Идентифицирани са осем структурни звена, които разполагат в различна степен със сграден фонд, опитни площи, лабораторна инфраструктура, специализирано оборудване и научен персонал. Предприемат се действия за допълнителна оценка на готовността на всяко от тях да извършва биологични изпитвания в съответствие с приложимите нормативни и технически изисквания. Следващата стъпка е изготвянето на конкретни планове за развитие на капацитета на отделните звена, включващи необходимите организационни, кадрови и технически мерки, ориентировъчни срокове и оценка на финансовите ресурси за тяхното изпълнение. Особено внимание се отделя на възможностите за модернизиране на материално-техническата база, осигуряване и калибриране на специализирано оборудване, както и обучение и повишаване на квалификацията на персонала.

2. Промени в Закона за защита на растенията

Със заповед на министъра на земеделието и храните са определени задачата, съставът и сроковете за изпълнение на готвените промени в Раздел VII и Раздел VIII от Закона за защита на растенията (ЗЗР) и подзаконовата нормативна уредба. Първото заседание на работната група се състоя на 08.10.2026 г. като беше припомнено, че създаването на

работната група е резултат от проведените през май и юни 2026 г. предварителни (вътрешни) дискусии в МЗХ, вследствие на постъпилите множество сигнали, жалби и становища от дипломирани агрономи. Основните въпроси, които те засягат са свързани с приравняването на професионалните компетентности на лицата с висше агрономическо образование към тези на лицата, преминали краткотрайни обучения по чл. 85 от ЗЗР, както и с недостатъчния контрол върху качеството на провежданите обучения. Участниците в срещата подчертаха, че правилното прилагане на продуктите за растителна защита има пряко отношение към безопасността на храните, опазването на околната среда, човешкото здраве и устойчивото развитие на земеделието. Основен акцент в дискусията бяха организацията и провеждането на обученията, както и институционалният контрол върху центровете за професионално обучение. Беше изразено становище, че професионалните консултации, поставянето на диагнози, определянето на технологии/схеми за третиране и изготвянето на препоръки за употреба на ПРЗ, следва да се извършват от лица с необходимата висша агрономическа квалификация.

Дейността на работната грипа продължава с представяне на конкретни предложения за законодателни промени.

Интегрирани системи за обмен на данни – ACN&FFN

1. Приложение за инциденти свързани с измами с храни

Представители на националното звено за контакт в Министерството на земеделието и храните участваха в серия от *ad hoc* срещи, организирани от Европейската комисия, посветени на информационните нововъведения и свързаните платформи за анализ и съхранение на информация от обхвата на Мрежата за предупреждение и сътрудничество (ACN) и Мрежата за борба с измамите по агрохранителната верига (FFN). Съвместното приложение на JRC и DG SANTE за случаи на измами с храни (Joint JRC–DG SANTE Food Fraud Incidents Application) вече функционира успешно и е достъпно на следния адрес: https://web.jrc.ec.europa.eu/dashboard/FFIAJS/index.html. Това е интерактивен инструмент, обединяващ данни от медийния мониторинг на JRC и от месечните доклади на DG SANTE относно предполагаеми трансгранични случаи на измами с храни, обменяни чрез Мрежата за предупреждение и сътрудничество. Целта на приложението е да повиши прозрачността и да улесни проучването на случаите и тенденциите, свързани с измами с храни. Компетентните органи на държавите членки бяха поканени

да изпробват инструмента и да предоставят обратна връзка на JRC преди следващата среща на Мрежата на ЕС за измами в агрохранителния сектор (EU Agri-Food Fraud Network) на 25 ноември 2026.

2. Указания и статистика от Мрежата за домашни любимци (PAN)

Европейската комисия обърна внимание на нарастващия брой на случаите в Мрежата PAN, свързани със съмнения за фалшифицирани паспорти на кучета/котки. Най-често са фалшифицирани български паспорти, но има и документи, представяни като издадени в Румъния, Унгария, Полша и Гърция.

Съгласно приложимите национални правила българските паспорти съдържат уникален буквено-цифров номер със структура „BG XXXXXX XXXXXX“. Първите четири знака

след кода на държавата обозначават кода на производителя и/или търговеца, а следващите шест цифри представляват поредния номер на паспорта. До момента са установени фалшификации със следните кодове, представяни като автентични в паспортите на домашните любимци: BG01AP, BG01BF, BG01FS, BG01LK, BG01VK, BG01VP и BG01VT. Комисията подчертава, че тази информация може да се използва като първоначален ориентир при извършването на проверки на съмнителни документи. Компетентните органи в цяла Европа се насърчават да засилят мерките и проверките да не се ограничават единствено до установяване на автентичността на съответния паспорт.

От съществено значение е да се събират данни, които биха позволили идентифицирането на лицата, участващи в изготвянето, разпространението и използването на подправени документи, както и установяването на евентуални връзки между отделните случаи.

Министерството на земеделието и храните призовава гражданите да придобиват домашни любимци от регистрирани и лицензирани обекти и центрове, като по този начин допринасят за ограничаването на незаконната търговия с животни и предотвратяването на нелегалните практики в този сектор.

Защитени наименования на млечни продукти

Както е известно, с Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/1531 на Комисията от 18 юли 2023 г. се вписа Защитеното наименование за произход (ЗНП) „Българско кисело мляко/Bulgarsko kiselo mlyako“, а с Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/1571 на Комисията от 24 юли 2023 г. се вписа и ЗНП „Българско бяло саламурено сирене/ Bulgarsko byalo salamureno sirene“ в Регистъра на географските означения на Съюза. Предимството за българския потребител, което се постига със защитата на ЗНП „Българско кисело мляко“ и ЗНП „Българско бяло саламурено сирене“ е именно гаранцията, че суровината, която се използва при производството на тези продукти е 100% българска, както и използваната закваска. Също така фуражите, с които се хранят млекодайните животни следва да са 80% на годишна основа, произведени в България.

Към момента в Регистъра на МЗХ на производителите на ЗНП „Българско кисело мляко“ са вписани 55 производители, а в Регистъра на производителите на ЗНП „Българско бяло саламурено сирене“ – 47 производители. Също така в МЗХ се подават заявления за кандидатстване и от нови производители. Качеството на продуктите със защитени наименования се гарантира чрез извършването на ежегоден контрол за съответствие със спецификацията на продукта от сертифицираща фирма – контролиращо лице. Върху продуктите със защитени наименования се поставя „Защитено наименование за произход“ и европейското лого.

Основни цели и задачи на Стратегията за прилагане на Регламент (ЕС) 2026/1388 относно растенията, получени чрез определени нови геномни техники[5]

Стратегията на Европейската комисия за въвеждане в действие на Регламента за растения, получени чрез определени нови геномни техники (НГТ)[6], подпомага прилагането на напълно новата рамка за регулиране на НГТ растенията, през периода от влизането му в сила - юли 2026 г. до започване на приложението му - юли 2028 г. С този регламент се създават две категории НГТ растения. Категория 1 включва растения, еквивалентни на конвенционално селектираните, които след процедура на проверка се освобождават от изискванията за генетично модифицирани организми (ГМО). Категория 2 обхваща растения с по-сложни генетични промени, които остават под режима за ГМО, но с адаптирани процедури, по-гъвкави изисквания и възможност за опростен мониторинг.

Комисията планира широк набор от действия, разпределени в осем основни области.

Първата област включва разработване и приемане на делегиран и изпълнителен акт. Делегираният акт ще определи информацията, необходима за доказване, че дадено растение е НГТ растение, както и процедурата за проверка на статута на растенията от категория 1. Той ще конкретизира прилагането на критериите за еквивалентност, съдържанието на заявленията, националните доклади и решенията, както и информацията относно патенти и лицензиране. Целта е да се осигури еднакво прилагане на новите критерии във всички държави членки и да се избегнат различия в административната практика.

Изпълнителният акт ще урежда уведомленията и заявленията за растения и продукти от категория 2. Той ще конкретизира методологията и данните за адаптираната оценка на риска за околната среда и безопасността на храните и фуражите, условията за освобождаване от последващ екологичен мониторинг и правилата при техническа невъзможност за предоставяне на метод за идентификация или количествено определяне.

Втората област е разработването на подробни насоки от Европейският орган за безопасност на храните и Европейската референтна лаборатория за ГМ храни и фуражи. Насоките ще подпомагат заявителите при подготовката на документация,

[5] https://food.ec.europa.eu/document/download/4c13763b-bed7-40f1-8009-56fc4b7c7a57_en?filename=ngt_leg_implementation-strategy_reg-2026-1388.pdf

[6] Regulation (EU) 2026/1388 of the European Parliament and of the Council of 17 June 2026 on plants obtained by certain new genomic techniques and their products, and amending Regulation (EU) 2017/625 (OJ L, 2026/1388, 26.6.2026)

ще уточняват научните методи и ще гарантират последователност в оценките между ДЧ.

Третата и четвъртата области засягат подготовката на европейските и националните администрации. Държавите членки трябва да изградят капацитет за провеждане на проверки, да адаптират законодателството си, да подготвят контролни органи и лаборатории. На европейско ниво ЕОБХ и ЕК трябва да създадат централизирани процедури, да адаптират вътрешни правила и да осигурят по-бързи срокове за оценка.

Независимо, че Регламентът е пряко приложим, националните администрации трябва да прегледат действащото законодателство за ГМО, да адаптират процедурите и формулярите и да осигурят необходимата научна, лабораторна и административна експертиза. Особено важно е създаването на национална процедура за проверка на растенията от категория 1 преди полеви опити и други освобождавания, различни от пускането на пазара. Държавите членки трябва също да могат да участват в проверки, провеждани на европейско равнище или от други национални органи.

Необходимо е и ясно разграничаване между новия режим и националните разпоредби, транспониращи Директива 2001/18/ЕО. Националните правила не трябва да запазват изискванията за ГМО спрямо растенията от категория 1, след като те са изключени от този режим на европейско ниво. Същевременно трябва да се отразят специалните правила за категория 2 и да се подготвят системите за официален контрол съгласно Регламент (ЕС) 2017/625. Контролът ще включва документални проверки, инспекции и за категория 2, лабораторни анализи.

Петата област са патентните въпроси, които са чувствителни за селекционери и фермери. Комисията ще разработи насоки за интелектуална собственост, ще координира създаването на доброволен кодекс на поведение и ще ръководи експертна група за наблюдение на ефектите от патентоването с участие на ДЧ, Европейското патентно ведомство и Службата на Общността за сортовете растения. Ако доброволният кодекс не функционира ефективно или бъде установено отрицателно въздействие на патентоването, ЕК допуска предприемане на допълнителни мерки, включително законодателни предложения.

Шестата област е свързана с информационните системи – адаптиране на платформата за електронни заявления, създаване на публична база данни за

растенията категория 1, както и промени в европейските и националните регистри на сортове и горски репродуктивен материал.

Седма област е ЕК да изгради мониторингова програма, която да проследява екологичните, икономическите и социалните ефекти от прилагането на регламента. Тя ще включва набор от индикатори, разработени съвместно с Обединения изследователски център на ЕК и ДЧ.

Последната, осма област е комуникацията и информирането – конференции, материали за обществеността, международни уведомления и диалог с трети страни, за да се гарантира прозрачност и разбиране на новите правила.

Успешното прилагане на регламента изисква координирани усилия, навременни действия и постоянен диалог между всички заинтересовани и отговорни участници: професионални организации, неправителствени организации, научната общност, всички отговорни институции - Министерство на земеделието и храните, Министерство на околната среда и водите, Министерство на здравеопазването, Патентно ведомство, Българска агенция по безопасност на храните, Център за оценка на риска по хранителната верига и др. за да се превърнат потенциалните ползи от НГТ растенията в реални резултати за българското земеделие и общество, както и ефективно да се предотвратяват, проследяват и ограничават възможни негативни ефекти.

IV. Събития и участия

- ***Работна среща посветена на PFAS веществата***

  Представители на дирекция „Политики по агрохранителната верига“, МЗХ съвместно с растителнозащитната индустрия, Българската агенция по безопасност на храните и Центъра за оценка на риска по хранителната верига участваха в среща посветена на PFAS веществата - известни като „вечните химикали“. По време на срещата бяха разгледани ефектите върху земеделието с фокус върху продуктите за растителна защита и възможното отпадане на някои активни вещества, поради готвени промени на нивото на Съюза. Потенциално 29 бр. а. в. ще бъдат засегнати, в случай че законодателната инициатива бъде реализирана в настоящия ѝ вид. Индустрията призова към политики, които да насърчават, а не да възпрепятстват земеделските производители.

- ***Международен семинар в Китайската народна република, организиран от компанията Longping High-Tech***

  Представител на дирекция „Политики по агрохранителната верига“ към МЗХ участва в международен семинар в Китайската народна република, организиран от компанията Longping High-Tech – един от световните лидери в областта на селскостопанските иновации и хибридния ориз. Инициативата е насочена към обмен на знания и добри практики в областта на безопасността на храните, официалния контрол и прилагането на съвременни подходи за управление на рисковете по агрохранителната верига. Особено внимание се отделя на превантивните мерки, проследимостта на продуктите и контрола при международната търговия със земеделски и хранителни продукти. Участието в подобни международни формати предоставя възможности за разширяване на експертното сътрудничество, обмен на практически опит и запознаване с различни модели на контрол, насочени към гарантиране безопасността на храните. Обменът на добри практики и международното сътрудничество са важен елемент от усилията за повишаване ефективността на контролните системи и осигуряване на високо ниво на защита на здравето и интересите на потребителите.

- ***Провеждане на XII-тата конференция „Достъп до добра храна“ на 21-22 октомври 2026 г. в гр. София***

Достъпът до добра храна е не само въпрос на потребителски избор, но е и пряко свързан с развитието на българското земеделие, конкурентоспособността на производителите и устойчивостта на хранителната система. Това каза заместник-министърът на земеделието и храните проф. Крум Неделков по време на откриването на XII-тата Национална конференция „Достъп до добра храна“. Тази конференция се провежда ежегодно и е под патронажа на Министерство на земеделието и храните и на Министерство на образованието и науката. Партньори на тази инициатива са Фондация „Българска месна традиция“, Евроток – България, Дружество Европейско право, Граждански институт, фондация „Екоцентрик“, движение „Хранкооп“ и Асоциацията на училищата по ресторантьорство и хотелиерство.

Проф. Неделков допълни, че зад всеки продукт на нашата трапеза стоят усилията на всички участници в агрохранителната верига от първичното производство до крайния потребител. Заместник-министърът акцентира върху необходимостта от създаване на предвидими условия за работа на българските земеделски стопани, както по отношение на производството, така и при реализацията на продукцията им на пазара. По думите му това изисква ясни правила и последователност в политиките на всеки етап от агрохранителната верига. Като водещ приоритет проф. Неделков откроi качеството и безопасността на храните. Той посочи, че спазването на установените стандарти и ефективният официален контрол са в основата на доверието на потребителите. „В тази връзка Министерството на земеделието и храните подготвя нормативни промени, насочени към създаване на по-ясни условия за производителите и повишаване на ефективността на контрола. Сред важните направления са предоставянето на точна информация за състава, произхода и характеристиките на храните, както и улесняването на достъпа на местната продукция до пазара“, обясни проф. Неделков. В изказването си той изтъкна значението на изграждането на здравословни хранителни навици още в ранна детска възраст и откроi европейските схеми „Училищен плод“ и „Училищно мляко“, които имат съществен принос за насърчаване на разнообразното хранене сред подрастващите. Проф. Неделков отбеляза и ключовите аспекти на устойчивата хранителна система, свързани с отговорното използване на ресурсите. Той посочи, че намаляването на загубите и разхищението на храни изисква последователни действия по цялата агрохранителна верига и е съществено условие за устойчиво производство и потребление.

Основните теми на конференцията бяха политиките за достъп до добра храна, модернизация на професионалното образование и обучение за храната, дигитализацията и иновациите, развитието на хранителната грамотност и кулинарният туризъм. Журналистиката и храната беше специален фокус тази година – журналистика за храната, кулинарна журналистика и гастрономическа журналистика.

Основните участници в конференцията бяха представители на централната администрация от Министерство на земеделието и храните, Министерство на образованието и науката, Министерство на здравеопазването, Българска агенция по безопасност на храните, представители на Столична община, представители на университети, училища, детски градини, организации в сферата на образованието, читалища, производители, фермерски пазари, готвачи, ресторантьори и др.

По време на конференцията бяха представени резултати от изследвания, дискутирани бяха предизвикателства и добри практики в регулаторната рамка, производството, професионалното обучение и подготовка, търговията и публичния образ на добрата храна. Бяха връчени и годишни награди за принос в разширяването на достъпа до добра храна.

Бюлетинът е изготвен от Дирекция „Политики по агрохранителната верига”, Министерство на земеделието и храните